

tage berettiget Hensyn til to Sider, nemlig til Folkekirkens Tarv i Almindelighed, altsaa det fælleskirkelige Hensyn, og tillige til den enkelte Menigheds Tarv. Lovens Formaalstjenlighed afhænger af, paa hvor god en Maade man kan forbinde disse to Hensyn, saaledes at det ene ikke krænkes til Gunst for det andet. Jeg opfatter det som et Hovedpunkt, ogsaa for det Arbejde, der skal foregaa i det kommende Udvalg, at afveje disse to Hensyn overfor hinanden. Jeg finder, at den højtærede Minister har haft sine Øjne og sine Tanker for meget ved det folkekirkelige Hensyn, hvorved han er kommet til at gaa den enkelte Menighed for nær. Jeg finder, at han for meget har søgt sin Støtte for det folkekirkelige Hensyn hos Biskopperne, medens det dog kunde antages, at man ogsaa paa anden Maade end ved Bispeattester kunde tage et berettiget Hensyn dertil. Jeg finder for øvrigt en mærkelig Modsigelse mellem den højtærede Ministers Stilling til disse Bispeattester og hans Stilling til Spørgsmaalet om Adgangen for Kvinder til Embeder indenfor Folkekirken. I det foreliggende Lovforslag er det altid Bisperne, der anføres; det er Bispeattester, der kræves, naar det fælleskirkelige kommer paa Tale. Men den højtærede Minister maa vide, at det Lovforslag, som jeg forelagde om Kvinders Adgang til visse Embeder indenfor Folkekirken — hvilket i sig selv principielt gik ud paa, og det har jeg aldrig lagt Skjul paa, at give Kvinder Adgang til at blive Præster i Folkekirken, at modtage Ordination —, var anbefalet af et Flertal af Bisperne. Naar den højtærede Minister tillægger disse Bispeattester saa stor Indflydelse, ifald der er Tale om Missionærers Adgang til Præsteembeder i Folkekirken og Frimenighedspræsters Adgang, turde jeg maaske ogsaa anbefale den højtærede Minister at tage noget Hensyn til dem paa det andet Omraade.

Baade den højtærede Kirkeminister og Ordføreren for Venstre var inde paa at forsvare dette, at der kræves en Anbefaling af Formanden for vedkommende Kirkesamfund, naar Præster fra danske evangelisk-lutherske Menigheder udenfor Riget søger om Præsteembeder her i Landet; de mente, at det var mest rimeligt. Det er ganske sikkert saaledes, naar vi skal tale om de virkelige Forhold, at i Almindelighed foreligger der en Anbefaling fra vedkommende Kirkesamfund. Men derfra til at sætte ind i Loven som et Krav, at det altid skal være Tilfældet, er dog et stort Spring, og man kunde, forekommer det mig, komme i betydelige Vanskeligheder

og komme til at gøre, ikke denne Præst — det er ikke først og fremmest ham, jeg tænker paa —, men en Menighed her i Landet Uret til Fordel for det fælleskirkelige ved at opstille dette som et absolut Krav, saaledes som man gør det her i Lovforslaget. Det kræves jo da ikke, for at en Præst skal blive forflyttet eller faa Embede her i Landet, at han skal have en Anbefaling fra Biskopperne, endnu mindre fra den Menighed, han er Præst for. Jeg har i min Ministertid set flere Ansøgninger, som ikke indeholdt nogen Anbefaling fra vedkommende Biskop, og jeg ved, at det er ret almindeligt, at Biskopperne, naar de kommer ud til Indstillingsmøder, medbringer en Konvolut, hvori de har lagt de Ansøgninger, som de kan anbefale, og en anden Konvolut, hvori de har lagt de Ansøgninger, som de ikke kan anbefale, og det sker virkelig ikke saa sjældent, at naar Biskoppen har tømt Konvolutten med de Ansøgninger, han kan anbefale, spørger Menighedsraadet, om de ikke ogsaa maa se, hvad der er i den anden Konvolut. Det hænder heller ikke saa sjældent, at de foretrækker en Ansøger, som Biskoppen ikke kan anbefale, og det er ogsaa hændt, at Ministeriet har kaldet vedkommende. Jeg formoder ogsaa, at den højtærede Kirkeminister ikke vil gøre det til en absolut Betingelse for Forflyttelse eller Ansættelse, at man skal møde med Biskoppens Anbefaling. I hvert Fald i den Form, hvori det staar her, som et absolut Krav, vil jeg ikke kunne tiltræde det.

Der er fremkommet en Udtalelse, som jeg har mærket mig, og som har betydelig Interesse. Den er fremkommet paa Grundlag af de Bemærkninger, jeg har gjort om det mærkværdige Forhold mellem de Mænd, der nævnes under Punkt 1 i § 2, Akademikere, som ikke har den teologiske Eksamen, og de Mænd, der nævnes i Punkt 2, andre Lægmænd, som søger Præsteembeder. Den ærede konservative Ordfører søgte ikke egentlig at gendrive det mærkværdige, der er i, at disse to Klasser bliver stillet lige, men han erklærede sig straks rede til at flytte Mænd uden teologisk Uddannelse, men med en anden Eksamen fra Københavns Universitet op i § 1, og den højtærede Minister og den ærede Ordfører for Venstre gav deres Tilslutning til dette. Saa faar de dem fjernet fra det lidt generende Naboskab med de Mænd, af hvem der kræves, at de „gennem deres Arbejde til Kirkens og Menighedens Tarv i fremtrædende Grad har vist sig i Besiddelse af de Egenskaber, der kræves til Præstegerningen, og at Ansættelsen vil være til